

POAIA

pentru

Minte, Anima si Literatura.

Nr. 46.

МЕРКӨРІ, 30. ДЕЧЕМВРЕ.

1859.

Inspectoriu supremu alu scó-leloru pentru archidiecesa Alber - Juliei.

Cu adeveratu maretu nume ori titlu acesta! si deregatoria de catu toté mai importanta in archidiecesa Albei-Julie, inse carea cere lucruri grele, ba, inca tocma de acele, cari noué ni se pareau a fi repuse in sfera neputentiei, si numai desteritatea D. canonicii, si a noului inspectoru Constantin Papfalvi, si variele lui insusiri eminente ne scotu din desperatiunea, in care ne aduncisera nesce intipuiri, pote, prea melancolice despre scolele ori nescolele poporului unitu. Laudata domnia sa, si de altmintre avendu mană buna, si familiaritate intima cu barbatulu, carele de 4, 5 ani atata a asudatu pentru scólele nóstre, si carele la acésta denumire inca 'si va fi avendu partea sa, continuandu cele incepute de catra acela, cu consuetuiri, si conlucrari dimpreuna, va sci delatura toté pie-decele, ce stetera in calea insintiarei, ori perfectionarei scóleloru nóstre, si acele din tabula rasa, ori tabula spoita, le va sci insintia, si perfectiona totu in atate columne vecuitorie, cari preste dieci de secoli voru cuventa despre zelulu, si inteleptiunea D. nou inspectoru supremu C. Papfalvi, cu care acele le a sciutu aduce din nefiintia la fiintia, si la stare folositoria.

La aceste sperantie ne indreptatiesce pre noi unu siru de ani ai vietiei cei publice, siu petrecute in oficie diverse, acum, archidiecesane, a veneratului nostru D. can. si inspectoru supremu C. Papfalvi, si lucrurile cele folositorie ale Dsale. Scimu cum barbatulu estimarei nóstre dupa absolvarea

studieloru filosofice, si teologice in seminariulu din Blasius la an. 1825 nevrondu a intra in vietia familiaria, seu casatorita, si-a prealesu se „grijésca de ale Domnului, cum se place Domnului,” si nu ca cei insurati „carii cugeta de a le lumei, cum se-si placa muieri loru” si fiindu pe catuva tempu sub ascultarea egumenului monastirei Vasiliane din Blasius, a betranului Benedictu, si pe atunci inspectoru supremu, seu precum ei diceau directoru de scóle, si a castigatu din tesaurulu intieleptionei betranesci si lectura continua cele mai folositorie cunoștiintie pentru tota vietia practica, si prin urmare si pentru noulu postu de acum, in care i se face sucesorio, indulcinduse de o data si in vietia singuratica, seu cum ei dicu celibala.

Din Blasius, unde profesorindu mai multi ani in gimnasiulu episcopescu isi adause sciintiele pene la unu gradu insemnatu, si dispusu in pastoria sufletesca, ca parochu, si protopopu in Huniadióra si coajutoriu de vicariu foraneu lenga altu betranu, anume I. Nobili, carui ei sucese nu preste multu in deplina-i deregatoria. — Cu maiestra afabilitate, modesta purtare, si cu intielépta conversatiune in acelu postu nou si-a sciutu atrage inimele si stima tuturor celor mari si potenti, pre carii apoi i a pututu apleca spre adjutorarea si imbuinarea sortei cei misere a subordinatilor sei preuti, si dascali. Sporiulu, ce l'a facutu in literatura nationale, favorea cu carea a imbratisiatu, si a adunatu imprejurul seu barbati исcusiti, cari sei fia consoci in conducerea poporului catra moralu, si fericire, zelulu pentru cultura tenerimei romane resuna, si voru mai resuna pe Valea Hatiegului; in toté acele povetiuitu fiindu nu de interes propriu personali, ci numai de amoreia iubitei sale națiuni, si a

sfintei confesiuni, pentru cari s'a sacrificatu din teneretie, si aceste lucrari ei fusera in anii trecuti gradurile cele sigure la cononicia, ear' acum la suprema inspectoria a scóleloru archidiecesane. In fine cu ce tactica buna, in cugetu curatu, si cu frica lui Domnedieu lucra, de candu se afla in Blasius, la punerea fundamentalului, pe care se se indepte disciplina clericale, si se se asigură moralitatea in poporul unitu, si se se imultiésca barbati doriti in natiune, e mai cunoscutu, de catu se fia lipsa, a pomeni acum. Redimati pe töte aceste nu putemu a nu ne forma cele mai bune sperantie despre facundele Dlui nou inspectoru supremu si in causa scóleloru siesi incredintiate; si ne inchiamu de asta data serisórea nostra cu dorirea profetului Elisen, poftindu-i indoitul zelulu directorului de óre candu Sinkai, si sucesu ca alu episcopului Bobu, idealului multora, intru efectuarea conceputelor sale planuri.

Unus greco-catholicus.

P. S. Ceremu iertare dela modestia D. canonicu si prea demnului inspectoru supremu de scóle, pentru ca facuramu cunoscute aceste pre scurte schitie din viétea Dsale, caci déca vediumu asemene lucranduse despre c. Gyulai, Hess, Benedek s. a. candu se pusera in capulu armatei imperatesci, apoi supunemu ca si publiculu nostru se va fi interesandu a cunósce pre celu inaltiatu in capulu celor mai momentóse ale sale lucruri, a scólelor!!

Ref.

КРЕДИЦА ДЕШЕАРТЪ

(Opmape din Np348 nr.)

Онъ алтѣфелъ de липшельторіѣ а маї dom-
пітѣ єаръш ли тої секулії. Орѣ кѣндѣ вреєнѣ
отмѣ че авеа съ жоche врео ролъ шаре політікъ
сѣй релецібсъ, воіа съ трагъ пе брбеле глоthe
ли партеа са, липгіжія шаї тѣлтѣв ка съ се
шѣдескъ кредінда кѣмкъ паштереа лві а фостѣ
чиюодітѣ de minzni, de комеці, de фокгрі шарі,
къ се трагѣ din вреєнѣ зеѣ ш. а. Еркъле отора
ла шерні лікъ fiindѣ ли лёгънѣ. Ромзлѣ фѣ
аплекатѣ de о липбікъ. Inima лві Maxowedѣ о
а спълатѣ архангелѣ Гавріїлѣ. Пънъ астѣзі се

таш афъл о гръмадъ de пътърї, кърорѣ le тре-
бве преа пзднѣ пептръ ка съ крѣзъ асеменеа
секътърї. Пътъ ла а. 1000 кредеа о жътватае
de лѣте кѣтъ ла ап. вна тиie ва пері лѣтъа
ши ва фи жъдеката чеа de апои, дикътъ се афъл
христове шi докъмите дела anii din 8ртъ аi
секълътъ алъ 10-деа, каре се дикеia къ фор-
щата. Апрорингънте виади термино, адикъ,
апрониндъсе капетълъ лѣтъ. Ачестъ секътърї
дисъ тотъ фвкъ дикай атътъ фолосъ, къ пакъдъ
блъстътъади шi криминалъ дикченъсеръ а се къи
de фантеле лоръ, еаръ алъ дишъ плътъя шi да-
ториile, пептръкъ везъ, апрониндъсе зиоа de апои,
длорѣ тотъ нs mal авеаъ че съ фактъ къ въни-
шоръ.

Лп Церманія кърттарарії пемдзі пълпъ пе ла 1712 афлай пе аріпеле челе пестріде а ле ло-
кастелорѣ скрісč: Ia Dei, adikъ тъпніа лгі Dzeč,
еаръ ла алтеле лі се пъре а къ въдѣ літереле
B. E. S. adikъ пе пемдеште: Водхаст ерстор-
бене Гундер. Алці посі зічеа, къ аѣ чітітѣ ла
локъсте Annona мотиеміні, adikъ веџі тврі пріп
фомете, ші предика покъпнцъ ка дп Niaive.
Сінггрѣ Naiman ѣші вътета жокѣ de ei, zikъндѣ
къ Dzeč пз цине кореспондинцъ къ бтепнї ші
ликъ атътѣ маї пвдцілѣ пріп інсекте прекъп съпт
локъстеле. Попа лгітерапѣ Штіфел презіоеце ла
а. 1553 „капетълѣ лгітї, сеъ вп алѣ doilea по-
топѣ;“ пе атзпні еаръш се афларъ впнї карії
пептрѣ ка съ тбръ глаї ышорѣ ѣші прѣдарт
тотъ авереа. 旣нї ѣші Фѣкъръ коръвїй дѣпнѣ ек-
септимлѣ лгі Noe, алці се овіръ пе твпнї чеї
маї ѣппалдї; еаръ впѣ бъргъртаистрѣ din Bір-
темъберга се апровісіонѣ къ тоте а ле тъпкърї
съсѣ дп подвѣлѣ касеї, пептрека пе кътѣ ва ці-
неа потопвлѣ съ аївѣ din че трѣ. Біетвѣ Шті-
фел din партеа са се adspѣ дп поптета презіесѣ
de фантасіа са къ тодї попоренї дп бісєрікъ,
стетеръ къ тодї маї тордї de фоме ші de сете
дп фрікъ ші кътретврѣ. Е, лгітеа пз вои съ
пѣрѣ, потопвлѣ ликъ пз венї; дп врштобреа zi
бтепнї пъкъжідї ші рѣшидаї ера съ оғъшіе пе
ненорочітвѣ профетѣ дп бѣкъдї, ші пътai Лгітер
лѣ скъпнѣ къ азкторітатеа са. Къ тоте ачестеа
на а. 1613 пемдзі съперстіюш еаръш фюсеръ
тамтцидї а креде дп жудеката de аної. 旣нї
тотъ фанатікъ, сеќѣ ші педантѣ дї плесніе пріп
капѣ а есміка къважтвѣ Iudicium ашea, къ

компесів фінді азела din літереле романе каре факіл півтврлі 1613 дн ачелі аш мітма за ші требі съ неръ. Дн а. 1784 кредінда деонре ждеката de аноі еаръ са маі льділі одатъ, ші — днкъ одатъ дн секундлі постря квітъ ачеесаш ва пері ла 1836. (Еаръ de атакі фінкоче? Дн зімелі постре, квінді кв котетвл.)

Че маі фісемпітате се пінеа одатъ ші не профеділе din планеті ші din zodii; че ліків таре ціна бтенії ка съ лі се паскъ пропчії съв квтаре планеті, дн квтаре zodii! (Ші ні маі портъ бре Кьліндареле din зімелі постре днкъ ыртеле рідікіле din ачеле тіппірі жтвекосе?). Кврділе Церманії авеад пінь дн секундлі трекіті астролої de кврте, карій авеад съ тінцъ din стеме, еаръ бтенії кврділоръ съ ле крэзъ. Пінь ші din квртгарі пітмі ера форте твілі, карій се днторчеад din држті déкъ се днтуліаі кв врео бабъ, сеідікъ ле тречеа вілі іенпре песте фримъ.

Дн ачеле тіппірі астромогічне ствідітатеа бтенілоръ ажансесе ашea департе, дн квті еі ні се дндестьла пітмі кв профеді din соре, ліпъ, котеді ш. а., пічі пітмі кв дескіттатвлі сеідів вржітвлі днпъ тіпъ, не чёртъ, дн аль ш. а., чи паштеріле тонострібсе сеіді стірпітгреде днкъ ера тотъ сеітне реле, дн зітра кврора трьспія ші філіера да предіче de квінцъ din атвобле. Не атакі Церманія ера пінъ de фер-тккторі; еаръ Франца ді фікіл опореа de а'ші чере de аколо квдіва, карій съ скапе ші съ adikъ не рецеле Франдіскъ din прінсібреа спа-піомілоръ прін аеръ, еаръ пітмі ші франдозії се дндоіа деонре ашea чевя тотъ ашea de пі-динді ка ші de ачееа, кв шапцілі (валвлі) ром-анілеків че се дніндіе din ціпітвлі четьдії Регенсбург квтъ Rinъ ла фікіті драквіл кв аргадії съ; маі вхртосі кв пе атакі драквіл авеа съ днпілінекі форте твілі треі дн ло-квіл бтенілоръ, карій аноі адеcea фі шілтіа форте ръл, квчі de екс. піттрв квідіреа подблії dela Регенсбург віетвлі драквіл квітъ пітмі вілі кокошъ, еаръ ла Аахен пітмі вілі ліпъ. А скъпа вілі кважіті de вльстіті ера ліків алтітреа кв капулі. Татълі поетвлі Гільтер вльстіті пе ачеста zікінді Besnia atheistica; еаръ елд дн тілілі рі ръспілсе: Besnia superstitionis, vale, піттрв каре кважіті длоі са квітъ дн тоатъ

відіца са. Не атакі адікъ тоді бтенії чевя маі de спіріті, маі департе кваетъторі тречеа сеіді de атакіші, сеіді чевілі маі пітінлі de еретічі, Евпібръ ка Гамілеї ші о твідітіе алдії; еаръ кредінда ажансесе атакі de таре, днкъті бтенії ла дніжтпілірі de фоккъ арпка квте о біблії дн філакърі, піттрв ка прін піттереа ачелеіа съ се стінгъ (токта прект фоккъ ші дн ръсіріт вілі астъзі, карій цілік ікінє сініе дн коптра фі-квілі, піттрвка ачеста оптініліссе de еле сълі се апопіе de каселе лоръ.)

Алхімія сеіді адікъ твіестрія de а гіеі піттра філософікъ ші а фаче кв еа аэръ, а фі-квті дн Церманія шілі de пеблі, еаръ пе алдій іаіді арпката дніті темніде піттрв дншельтторіде лоръ. Өніл пе ліпгъ аэръ маі квта ші тіккітврі вілверсале, diamantъ ші але пітрі скітпіе; алдій еаръш крібіа, кв авзінді пітра днцелен-цилоръ се воръ піттеа фаче певізії. Рецеле Енрікъ алді Англіеї дніпірдісіе ма квдіва фана-тічі ка ші елд, сеіді віклепі квті ні а штітві съ фіе джпсілі, прівілєїв формалі піттрв афлареа пітрії філософічe. Тéа віцеі, балсамілі віе-деі, сареа de аеръ, тіккітвръ de аэръ, аеръ de віеі, патѣ чрескъ, оуеті de фечбръ, тіккітвръ галантъ ші квте але піткірі се віндеа кв сіме de спіріетъ. Че біне днсь кв штіпіца хіміеі ле дсте 'н капді ла тоте!

Din тóте сінєрстіділіе domnitóre ма ез-ролені челе маі квтезате аіді фості ачелеа днітродіссе пе ла трівзіаледе de ждекъші по-пешті ші тірепешті, адікъ Ордаліїле сеіді ждек-квдіе лілі Dzeі, проба певіловъдіеі аксатвлі прін аль фертъ дні клокотъ, прін крвче, фоккъ, віккітвръ сінідітъ, прін квітілеккітвръ, прін днелі, — прін тортвръ. Din шілі de експліе вілвілі. Déкъ вілі бърбатъ авеа дндоіеіль асіпра леціві-ті паштері а врежпі пріпкъ, ждеката пінеа пе сігътіоръ deасіпра вілі скітві, аноі днлі ашеза пе сіпрафада апії. Déкъ скітвлі се квіфіда кв копілілі, ачеста ера декіарате de вастарді, аноі вай ера ші de тата лілі.

Німерії сервескъ дн зімелі постре пітмі опре а калкіла кв ажакторілі лоръ ла тревзіп-деі постре. Бътрілі крідеаі кв дн піттері заче вілі фелі de сінідіеніе лілі вілі фелі de пі-тере таікъ ферткктоае. Өніл гіттері ера прівілещіді дн маі шіліе прівінде. Нітпірді ©BCU CLU

З ера чељ тај де франте. З Градиј, З Фориј, З Парче, З Сипене, З Горгопе, З Жадекъторија iад, Черверк кв З капете, Нептун јавеа de счептре тридите; Аполо скавнк кв З пічоре; романії авасеръ З тріумвірі, еї фптреба по мортѣ de 3 опі, дѣкъ вреа съ фіе астрвкатъ. Европенії еаръш треі інстанце de ждекатъ, З терпіне, З стрігърі de кспніе, жхаръ кв З децете, кіемъш квте З марторі, петречетъ de 3 опі З лвпі дп илптечеле шамелоръ. Iадылъ antichіоръ (Iades) јавеа З ржврі, З ціпстврі сёдъ деспърдешіте: Еребвлъ, Тартарвлъ ші Елісвлъ. Европенії дпкъ аѣ З локврі. Крвча се фаче de 3 опі, ла бісерікъ се траце клопоталъ de 3 опі. Еатъ дечі пептре каре прічині пзпврвлъ З требве съ аібъ о язвете таї естраодінариј. — Лптр'ачеа Nr. 4 дпкъ ціне зпнкъ рангъ дпсемпъторъ. 4 елементе (?), 4 рецівні а ле тїй, 4 влптврі пріпчіпале, 4 тешперамене ла бомені, 4 врѣсте сёдъ етъці, 4 евврі de калвръ, 4 евангелій, 4 монархії таї тарі (?), Херувімвлъ комплесъ din 4 фінде, откъ, влтвръ, бокъ ші ледъ. —

Nr. 7 дпкъ есте ші таї сфъптъ. 7 зіле дп септъмбрь, 7 лвпі а ціпвтъ потопвлъ, по рѣтврлъ а ешітъ а 7 ea zi, Іосіф а презісъ 7 ані граши, 7 славі ші 7 вачі, Іеріхонвлъ а къзтъ ла а 7-еа тражміцтвръ; фрепталъ лві Со лотон ѡ пъкътв de 7 опі; романії лва 7 мар торі ла тестаментъ. Бісерічеле аѣ 7 taine, 7 архангелі по лъпгъ тропалъ ческъ, 7 гръс пете, 7 kandelabre, 7 стеле, 7 черіврі, вітъ кв 7 капете, тіелвлъ кв 7 капете ші 7 окі, каре deckide 7 печеци (апокаліпсѣ). Davidъ лавдъ престе zi de 7 опі по Dzeхъ. 7 псалмі de по куіцъ, 7 пъкът de тбрте, 7 арте ліберале. Рома фхесе ашезатъ по 7 dealzрі, аввсе 7 реці. Лпвъцадї аѣ шептє планедї, шептє колорі а ле крккбеввлъ, 7 сонзрі (гласврі, дп рѣсърітъ оптѣ), 7 дпцелепці, 7 minvni, 7 твр нбрі дп Константіополе, зндѣ дпкіdea по амбасадорі.

Nr. 5 дпкъ ера дп опоре. Ної оamenії авемъ квте 5 децете, 5 сімдзрі, 5 кърді а ле лві Moice, 5 капете дп Катехістъ (дп каре?).

Ла рѣші Nr. 40 е сфъптъ, пептркъ Ісусъ ші Іліе постіръ квте 40 зіле; плбія дпайнтеа потопвлъ а ціпвтъ 40 зіле ші 40 попці; Moice

ера de 40 ani къндѣ а токатъ по еціптеанвлъ дп капъ, а фостъ ші елѣ 40 зіле дп тптеле Cinai; еаръ преотвлъ рзескъ аре съ зікъ de 40 опі Помолои Бог; еаръ къндѣ жідовії вътса ла спете, да 40 фѣръ зна.

Лві Maxomedъ ia фостъ Nr. 70 сфъптъ, алтора 10, еаръ къпіталіштіоръ ші тѣтвроръ грѣмѣдіторіоръ de коморі ле есте de 10 опі 10 сфъптъ, de 10 опі 100 таї сфъптъ, de 10 опі 1000 преа сфъптъ.

Nr. 12 дпкъ се бвкъръ de вкпъ пріїмре. 12 лвпі, 12 зеі тарі, 12 семе ческіе, 12 семінії але лві Ісрайлъ, 12 профеді тічі, 12 апостолі, 12 ждекъторі, 12 статврі петречеті de вътатъ дп бвздзнрів ка ші кърціе de форматѣ дзодецъ, 12 бвкъдї дптр'о дзгінъ de опі че тарѣ.

Нрлъ 13 есте чељ таї фаталъ din тоці. Ісусъ а шевзтъ кв 12 апостолі ла масъ, пріп врмаре аѣ фостъ кв тоці 13. Єпвлъ, Іса с'а спѣнзратъ. (Ва зрма.)

Регъле скврте de Версіфікаціоне ромъпъ.

(Мпкеіере din Nr. tr.)

§ 60. Каденца саѣ вътаїа версълв се пкеште сонзлъ продвсъ din конснпареа артмоніа съ а сілавелоръ лвпі ші скврте, че іптръ дп комплереа зпнкъ педъ.

§ 61. Нвшървлъ ші фелівлъ сілавелоръ че алкътвіескъ зпнкъ педъ, атърпъ дела фелівлъ версълі дп каре іптръ ачеѣвъ педъ, прекът ші dela треввінца пептре каре есте фѣквтъ версълъ.

§ 62. Фелівліde версърі тетріче, челе таї дпсемпнате, ші а къроръ квпштереа є таї треввінцъ, сълт: Ексаметрвлъ, Пентаметрвлъ, Іамблъ ші Трохеввлъ.

§ 63. Ексаметрвлъ саѣ версърі ероіче, ера дптребіннатъ пептре поетеле епіче ші ліріче; пріп елѣ се кънта фаптеле тарі ші ероіче:

§ 64. Ексаметрвлъ се алкътвеште din шесе педе.

§ 65. Пептре ка ексаметрвлъ съ фіе таї крѣтврів ші таї артмоніосъ дп limba ромъпскъ, се чесе ка фіекаре педъ съ фіе комплесъ din треі сілаве; чеса дптьяа лвпгъ ші че-

далалте дозе скрте. Астфеліс де педе се пышескій дактіліче.

§ 66. Регаль цепераль. Іп тóте фелівріле де версірі метріче, педалі дела үртъ поіте фі скртатіс де о сілабъ.

Есемпльз:

1. Еркын-лек Ne - meš ззгрь-штъ, пороп-чітъ d'Еврі-стекс

Литръ а кърбіа пехе'пвестітъ, съвжрші үртъторе:

2. Елі шептекапка Idr'aš үнісі деда лакалі de Лерна.

3. Стінфаліче пасері къ пліскі ші геаре d'арамъ.

Г. Секлескъ.

§ 68. Пентаметрълік се алкътвеште din 5 педе, компасе дип үртъторілік кіпъ.

§ 69. Недалік диптілік ші алі доіле треівіе съ фіе дактіліче, ad. съ пытре къте З сілабе, din каре чеа диптіе ляпгъ ші челе дозе скрте. Дыпъ ачеоте үртъезъ үпік intermedі дө о жұтътате педі, компасік пытai din о сінгіръ сілабъ ляпгъ, пентръ а фаче о павсъ дип дипонареа версілі. Дыпъ ачестік intermedі үртъезъ алте 2 педе саңыші дактіліче ші ла сфершітъ алтъ жұтътате де педі компасъ асеміне dintр'o сілабъ ляпгъ, пентръ а продыче о диптерретпере фіналъ. Ачесте дозе сілабе алкътвескъ, сокотіте ла үпік локъ, педалі алі чіпчіле, d. e.

Мылді се къ-іръ вор-вінді; nimenea - дисъ тъ-кънді.

Г. С.

Еать ексаметръ къ пентаметръ:

Соареле-мәндіръ ръ-саре пёа-тәптельі-върврі стъпкоасе,

Дәндіде дип-жервій de-фок-варсъ лб-тінъ пе-кътпъ. Бұчтілік, іат'азілі, кът ръсспнъ дип таңъра поастръ, Семпнлік вътъеі че'лік дъ, бравілоръ сиі липтътори. Коанселе дечі де дипчинцеді къ савіа каре дз мортъ, Павзыа'п тиңъ пиртаді к'ігріжіре, къ лапчea стръпніцеді.

Аста е зioа кънді воі, даштани аведі а лові.

Мәнді ші вътіе'п прежтъ респннді де алі армелоръ сипетік

Каре'і кънтареа ла тоі, вреднічі ресвоіторі.

Д. Г.

§ 70. Іамбълік сақ версілік Анакреонтікъ е версілік поесіе лине ші де пылчере. Елі къпты агретемпеле віеді ші патиміле дылічі але iniшіе, маса, жокалі, аморалі, віаца пъсторескъ, etc. пентръ каре ші скімбъ үшорғ форма ші пытеле; пытърълік кънді 8 педе, кънді 6, кънді 4, кънді 5, кънді 3, кънді 3 ші жұтътате, кънді

пытai 2 педе; пытъшесе: кънді Adonik, кънді Сафік, кънді Быколік.

§ 71. Іамбълік пытъръ деда дозе пыпъ да опті педе.

§ 72. Педеле Іамбълік се компасік, фіекаре, къте din дозе сілабе, чеа диптіе скртъ, чеа а доза ляпгъ, ші се пышескій педе іамбіче d. e.

Алві-по сбоа-ръ пес-те фlori,
Кълде танъ, фагрі фъ;
Дылчесаңъ гъстълік кът ші
Ламінъ оқілоръ ні дѣ!

Г. С.

§ 73. Орікаре ар фі префачерене че се дз чөлорблалте педе а ле Іамбълік, дыпъ треівінде сақ певоіа версіфікаторілік пентръ ожетблік че тртъезъ, регла де рігбре пентръ үпік Іамбъ армопіосік есте: ка педеле пъреке, преком: 2, 4, 6 ші 8 ле съ фіе тотдезна Іамбіче (§ 72). Аша педеле пепреке, преком 1, 3, 5 ші алі 7-ле потік фі, дыпре воінцъ дактіліче (§ 65), спонде (§ 69), сақ трохаіче (§ 76); педеле пъреке дисъ се черв а фі пытai де къті Іамбіче (§ 72), d. e.

Ом' ос-тепіт - се ласъ - пыуінъ
Жооб пе пытълік, ла үтіръ ретрасъ;
Әnde, гъстънді репаосік сенінъ,
Бітік пе'пчетъ тапка че-ақ трасъ.

Д. Г.

Іамбъ ачесте Іамбъ, педалік диптілік есте трохе, ші алі треіле амфіврахе^{*}); педеле пъреке дисъ алі доіле ші алі патръле, сипт іамбіче.

Үртътіріеа үкатель de D. Негрді, диптітілатъ: „Елі сиптік ротъпнъ“, не дз үпік фртосік есемпльз де версірі іамбіче, din челе таі ретзате ші таі армопіосе:

Франдэз-неймұз ресъ - че фі-реа та-а - фъктъ,
Пытъкпнлік тъбъ е біне-а пы зіта;
Орі къзі е драгъ локалі че ла пыскатъ.
Елі, фрациj mei, опі занде воік къта,
Ны тай гълескъ ка дылчea Ротъніе,
De-o ші хълескъ къді се хълескъ дип ea
Корчі, венетічі. Dar опі къті ва фі, фіе,
Елі сиптік ротъпнъ ші'мі плаче цéra таі.

Ладыб тиңді пе франдэзлік воіосі,
Пе таңндрэлік ресъ, пе неампнлік ретзатъ;
Ла джинші, спынъ, къ'і біне ші фртосік;
Dar фрациj mei, елі, опі къті атш үтвлатъ,

*) Амфіврахе се пышеште зи педі компасік din треі оілабе, чеа диптіе скртъ, адода ляпгъ, ші атреіа саңыші скртъ.

Не дръмът! Надци къз шине феракате,
Но тъм'воиамъ; ши вреди съ штици де не?
Пентра къз'ми плакъш шоселеде стрикате;
Ез сънт ромънъш шим'и плаче дъра мя.

Стръните дерি дум'и плаче-адесъ съ въдъ,
Дар сънт сътвълъ лътмеа де-а колинда;
Ли цера мяа де-акъта воъс съ шидъ;
Къчъ, фраци мя, орпънде воъс гъмъла,
Но съ гълескъ ачеа вънъ пръмре,
Че м'ам денпинъш дун дъръ-мъ а бидеа;
Ши дун стреинъ е рече гълдърие,
Ез сънт ромънъш, ми-е драгъ цера мя,

Ла масть въвъ адесе винъ стреинъ,
Текай, Бодо, Шампане ѹвескъ;
Еар маи алесъ преферъ винълъ де Pinъ,
Дакъ нз ам Котпаръ ши Odовескъ;
Къпъш дунъ ам, дешерть плъне пъхаре,
Аюи фиченъ съ къпътъ вре-о манеа,
Ши сънт тутъ веатъ, кътъ динъ зиеле-амаре!
Ез сънт ромънъш, ми-е драгъ цера мя.

§ 74. Трохевълъ саъ версълъ вънъоръ се дун-
тръбънъдъзъ пентра поесия вънъоръ, прекът: къп-
тече, doine etc. Ачеста е фелълъ челъ маи ар-
мопиосъ, маи дунтръбънъдъ ши маи подъларъ.

§ 75. Трохевълъ поте пътъра деда патръ
пътъ ла оптъ педе.

§ 76. Неделе ачествъ версъ се компънъ,
Фиекаре, къте дин дозе сълабе, чеа дунтъе лъгътъ
ши адоа скъртъ, ши се пътескъ педе трохаиче
саъ алергътъре, d. e.

Фило-тела -- нз маи -- къпътъ
Ли пътъреа 'пътънъкось:
Аскълатдъ тъчереа'и съжитъ
Ка о ръзъ мъстикъкось.

D. G.

§ 77. Есте de лътътъ аминте, къ педеле
пърке, прекът, алъ 4, 6 ши 8-ле потъ съ нз фи
трохаиче (§ 75), пътътъ кътъ съ нз фи юамъиче
(§ 72), дунъ педеле пътърке, прекът: 5-ле
ши 7-ле тръбънъе пеапъратъ съ фи трохаиче (§
76) d. e.

Черъвълъ - ръвареъ - розъ - песте към-пие,
Раза юамънъе пикъ de пътре поръ,

Ши танитори, еатъ, къ вакаре
Стрънъгъ ale вери poade de пе огоръ.

D. G.

Тоте поесийе попънъре, п. к. баладе, doine,
ши маи къ осебире къпъчеле пътите de лътъ,
сънт компъсе пе тъсъра версъръдоръ трохаиче:

(§ 66.) — Съсъ пе - къмпълъ - Нистрълъ,
Съсъ пъледе черъвълъ,

Ла коада Йадълълъ,

(§ 76.) — Мълте'с - фрате - ши маи - тълте

(§ 77.) — Кортъръ - маръ, кортъръ - търънте -

(§ 76.) — — Микъ - търтъ-ръкъ
Далъвъ пътъръкъ
Фим'и тъ юовнъкъ
Пътъ Димитекъ!

(§ 66) — — Пентра Dsmneata
Ез п'аш зиче ба.

(§ 66.) — Фрънъзъ - верде - de ла-леа,
Пайкъ, пътълъца мяа!
Пар' къ ешт' о флоричеа,
Мъндъръ ка о виореа!
Нътъ вои съ фи а мяа?

(§ 76.) — Пътъ-лъдъ - dela - тъните
Къ дои оки de шерпънъ фрънте,
Къ лъччеафъръ дун спинаре
Ши дун пътъ кътъшъ тъндъръ съре!

(§ 66.) — Фрънъзъ - верде - de пинеръ,
Къте стеле сънт пе черъ
Тоте пътънъ зиоъ перъ;
Нъмаи lana ши к'о стеа,
Штие de патима мяа, etc.

Din тъте ачесте есемпле се поте къпъште
къ версълъ трохаичъ, фииндъ челъ маи армопиосъ
ши маи кърпътъ, се поте регъла атътъ пе лънълъ
метръчъ, кътъ ши пе регълеле версъфъкацие съ-
пле. Трохевълъ дечи формънъ легътъра саъ тран-
сідія дунтре веека просодие метрікъ ши дунтре
версъфъкация modepнъ. Finitъ.

Registrulu Fóiei pe anulu 1859.

- Ceva despre sciintia istoriei profane si bisericescă de G. B. in Nr. 1.
- Despre literă u in sine de D. A. Sandor. Nr. 1.
- Paralelismu italo-romanu de M. Nr. 1, 2.
- Scriitorii secolului XVII de C. T. Cipariu Nr. 1.
- Tratatul european pentru Principatele romane, Nr. 2, 3.
- Limba de 3 ori stricata de Cost. Balacescu Nr. 3.
- 1 § din istoria univ. a lui L. C. Schlosser de G. B. Nr. 4, 5.
- Joculu banatianu din Nation. 4.
- Cuventulu P. Neofitul Sribanu la alegerea Domnului Nr. 4.
2. Decembrie 1858 de Ch. 5, 6, 7.
- Prothimare Domnului Cusa, 5.
- Raportu in inter. poesiei poporale de At. Marinescu 5, 6.
- Actele D. Aleandru Ioan I. dupa alegere 6.
- Oratiune la 3 santi de Antoneli 7, 8.
- + Detalarea decursului alegeriei D. Cusa 7, 8.
- Adresa de felicit. d. part. corp. profesoratu Jasii 7.
- Cuventulu D. Boierescu catra Domnul 7.
- Predice de Petru Ratiu 8.
- + Aleandru I. Cusa, biograficu de —b. 8.
- Dela Satumare de Vas. Popu 9.
- Amelia Stefanescu de D. Maria V. Nr. 9—13.
- Cunoscintie despre poporul romano-retoromanu de At. Marinescu 9, 10.
- Productele literarie ale D. C. T. Cipariu dela 1854—1858 Nr. 10.
- Corespondentia din Spania d. „Z. si V.“ 10.
- Eneida lui Virgiliu, traducere de At. Sandor Nr. 11, 12.
- Din istoria Romanilor de S. Barnutiu 11, 12, 13.
- Temisióra si locuitori ei de Barbu 13, 14, 15.
- Biblia romana de Pr. Melchisedecu 13, 15.
- Educatiunea in scóla si a casa de I. Rusu 16.
- Principiele dreptului naturei de Dr. Hodosiu 16, 17, 18, 19.
- + Aleandru de Humbold de —b. 16
- Joculu si portulu Romanilor din Focșani 17.
- Tendelinda séu devotam. catra patria 17, 18.
- Comisiunea centrala din Focșani 18.
- Mórtea lui Tudor Vladimirescu de D. Aricescu 19.
- Pentru naturalisti de S. Mihali 20, 21.
- Geva despre versificare si prosodia de A. Sandor 20, 21.
- Boierii si muscalii de D. Aricescu 20.
- Cercetarea unor locuri de bai in Ardealu 20, 21, 23 si 24.
- O proba de traducere din cl. I. Liviu, 21.
- Istoria dreptului romanu de Dr. Hodosiu 21, 23, 24, 25, 26, 27.
- Bataia dela Solferino telegramu — 27.
- Brasovu despre Prota Petru Pipos 22.
- Blasius, redareca muzeului romanu de S. M. 22, 43.
- Uricariulu p. IV cuprinsu — 23, 24.
- Dominiele statutului in Besarabia 25.
- At. V. Planu de obiad. republicana de T. K. 25, 26, 27.
- Aradu. Mórtea adv. Demetru Halca 25.
- Giuseppe Garibaldu de —b. 26.
- Sgarciitulu séu avarolu 27.
- Viétia omenésca 27.
- Ohaba. Statute pentru scóle triviale 28.
- Despre capetulu lumiei de M. Velcianu 28.
- Esempie istor. de pretiurea limbei patriei 28.
- Cuventu funebrale lui Basiliu Remu 29, 30.
- Vermi de poporu; vraja de urciune de A. Marinescu 29.
- Suvenire de calatoria in Besarabia — de GiuSon, Nr. 30—38.
- Rosiava; Jorgovanu de At. Marien. 30.
- Poesia poporale etc. de Ignatiu Szabo 31.
- Alu VII raportu alu bibliotecii din Bucov. 31, 32.
- Memorialu pentru clerulu Moldovei de G. B. 32, 33.
- Ortografia latina in Principate 32, 33, 34.
- Bibliografia teol. alui Horváth Ferencz de B. 33.
- Date statistice din biserica res. de I. Olténu 34.
- Firmanulu investirei D. A. I. Cusa 34.
- Lucsulu de G. B. 35.
- Notitii canonice despre pravila d. I. Olténu 35, 36, si 37.
- Binefacere marinimósa de G. P. vicariu 36.
- Progr. curs. de facultati in Jassii 36.
- Istoria lui Kovári László de Gavrile Popu vicariu 37, 43, 44, 45.
- Unele notitii din viétia interna a Romanilor de I. Rusu 37.
- Mania de a scrie multu — 38.

- Oratiune la desch. cat. de limba romana. Satumare de Petru Branu 38.**
- In amintirea lui Fr. de Schiller de G. Asachi 38.**
- Alba-Julia. Monumentu ; fondu scolasticu Marianu de A. S. 39.**
- Proiectu de constit. Romaniei 39, 40.**
- Excusiune agronomica in Libverda Boemiei 39, 40**
- Meditatiunile unui magiaru la aniv. I. Schiller de B. 40.**
- Viena. Besericile de rit. grec. de Deniciu 41.**
- U. Idei despre Reuniunea F. R. de S. B. 41.**
- Cernauti, Necrologu de N. C. 41.**
- Istoria generala a Daciei de Dion. Fotino, trad. de G. Sion 41, 42, 43, 44.**
- Lugosiu. Distingeri pontificiale 42.**
- Bisiliu Popu consil. la ministeriu 42.**
- Regule de Versificatiune de G. P. Meledon 42, 43, 44, 45, 46.**
- Credentia desiarta de G. Baritin 45, 46.**
- Necrologu protopopului Iosifu Ighianu de G. B. 45.**
- Biograficu. Constantinu Papfalvi c., inspectoru scolaru 46.**
- P o e s i i .**
- Pastorii iubitori. Balada de A. Marienescu. Nr. 1.**
- Prima April. Literat. carti, jurnale Nr. 1.**
- Lupulu si Motanulu de Donici 2.**
- Schintei electrice Nr. 2—3.**
- Marturisirea copilei de Dr. H. Plecarea la petitiu, colinda de A. Marienescu Nr. 5.**
- Juneloru din Biharu de J. R. 6.**
- Grafulu, vinulu si mirulu. col. rel. de A. Mar.**
- Slovele ciriliene de D. Bolintinénu 9.**
- Palestra vietii de P. Branu 10.**
- Prada din raiu col. rel. si Joculu col. lumés. de At. Marienescu 11, 12,**
- Junimeei literare de I. Janovu 13.**
- Valolu R... nei de Caraba 14.**
- Resunetu — Iasii 1859 — 15.**
- Umbrei A.aVas. Gramă de G. Marchisiu 17.**
- Banulu de dare de P. Branu 18, 19,**
- Quisque fortunae suae faber est, de G. M. 18.**
- Bondariulu de G. Teutu ; Ereteme si porumbi d. unu Bucurestianu, 20.**
- Mamarutia de Dr. Hodosiu 23.**
- Morbulu meu de A. Mar. 24.**
- Apa trece, petrele remanu, de T. Porferiu 24.**
- Crocodilulu si canele 25.**
- Catra ursita de A. Marienescu 26.**
- Tatarii si matronele romane de D. Aricescu 27.**
- Florile Amorului ; vraja de urciune de A. Marie. nescu 28, 29, 40.**
- Virginia de A. Mar. 30, 41.**
- Blasiulu de Caraba 31.**
- Teodorica lui Bochinu de Caraba 32.**
- Cobe rea, povestea romanului 33.**
- Consolarea unei posturi prin a sa musa de D. N. Solomonu 34.**
- Secerisiulu de —b. 36.**
- La mormentulu D. Anna Mihali 37.**
- Credintia, libertatea ideală a lui Schiller 38.**
- Colonelulu Burelianu d. A. Marienescu. 39, 40.**
- Sunetu de S. D. nu 41, 42.**
- Blastamulu vermiloru din poporu de I. Codr. 44.**
- Bibliografii : Nr. 1, 2, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 18, 23, 34, 36, 39.**

